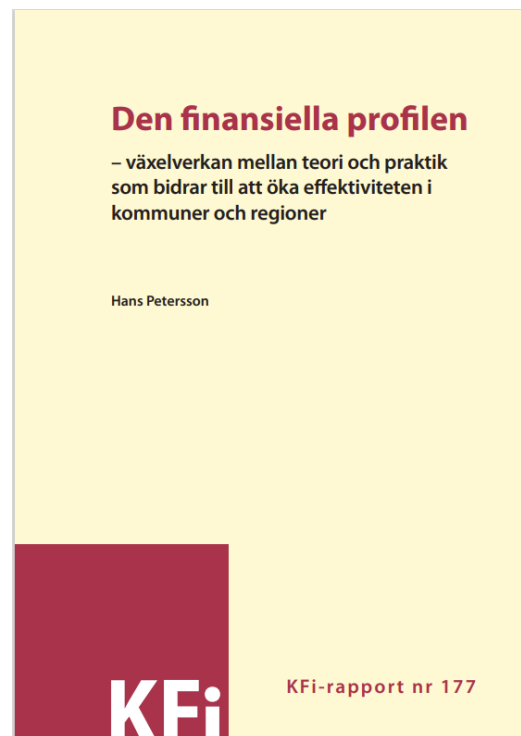

Finansiella profilen 25 år

Ett Sveriges mest lyckade jämförelseprojekt i kommunal sektor

2 500 rapporter under 25 år till runt 200 kommuner och regioner

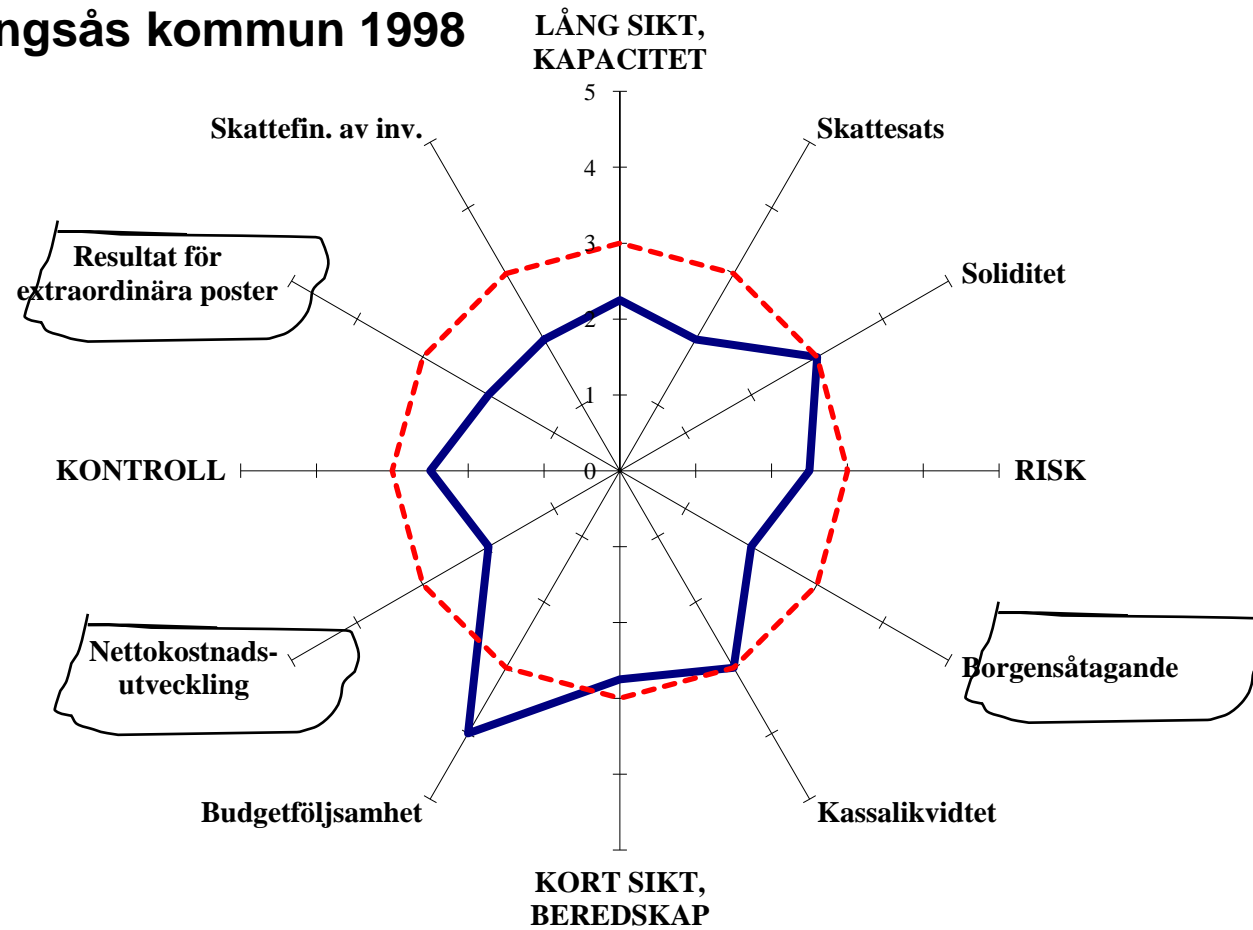
Vad är den finansiella profilen?

- Den finansiella profilen är en modell i form av ett polärddiagram som redovisar en kompletterande dimension av en kommuns finansiella ställning och utveckling.
- Profilen bygger på att kommunens utveckling och ställning jämförs med ett antal andra kommuner. Analysen görs län- eller gruppvis.
- Profilen är relativ, vilket innebär att kommunen måste röra sig i annorlunda riktning än genomsnittet för att förändra sin finansiella profil.

Den första profilen och rapporten kom 1998

Alingsås kommun 1998

Den första layoutade rapporten kom år 2000. Ett lyft och stor del i framgången

Finansiell profil

Alingsås kommun 2000–2002

KFi

Finansiella profiler för Alingsås kommun 2000–2002

Syftet med den här analysen är att ur ett externredovisningsperspektiv redovisa var Alingsås kommun befinner sig finansiellt och hur kommunen har utvecklats under 2000–2002 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalands län. Detta görs i form av en speciellt framtagna finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till länets övriga kommuner.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen som presenteras på de följande fyra sidorna är de finansiella profiler i form av polärddiagram som redovisas i midspalten på denna sida. De innehåller, som beskrivs på sidorna nio och tio, dels åtta finansiella nyckeltal, dels fyra perspektiv som är viktiga ur en kommuns finansiella perspektiv. De fyra perspektiven är långsiktig betalningsberedskap, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn.

Varje finansiellt nyckeltal graderas med poängen 5 till 1 utifrån hur starkt nyckeltalet är i länet. Fördelningen sker enligt normalfördelningskurvan. I denna studie innebär det att kommunerna med de starkaste värdena inom respektive nyckeltal får fem poäng, medan de fem kommunerna med de svagaste värdena får 1 poäng. Övriga kommuner placeras in däremellan, tio kommuner får 4:or, nitton får 3:or och tio får 2:or.

Varje finansiellt perspektiv utgörs av den genomsnittliga poängen för de fyra närmast belägna nyckeltalen i profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Genom att ta fram tre finansiella profiler för Alingsås avseende perioden 2000–2002 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen har haft och har i förhål-

lande till övriga granskade kommuner i länet. Det är dock viktigt att påpeka att den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen, har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länet, men värdet kan ändå behöva förbättras för att nå exempelvis god ekonomisk hushållning.

Det räkenskapsmaterial i form av resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning som ligger till grund för analysen har i största möjliga mån rensats från redovisningsprincipiella olikheter, till exempel varierande periodisering för olika poster. Det innebär att siffror och nyckeltal i denna analys kan skilja sig mot de nyckeltal som publiceras i kommunernas årsredovisning.

Inledningsvis i denna analys belyses hur de åtta finansiella nyckeltalen i den finansiella profilen har utvecklats under 2000–2002. Detta följs av en analys av hur de fyra perspektiven i profilen har utvecklats för Alingsås kommun sedan 2000. Till sist ges en avslutande kommentar till Alingsås finansiella ställning och utveckling de senaste tre åren.

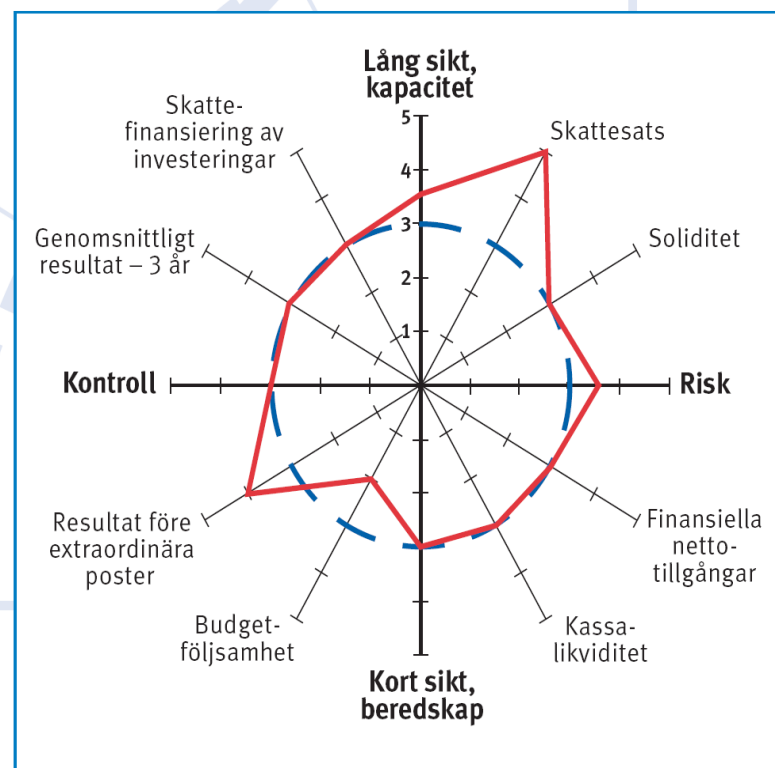
Förändringar i den finansiella profilen jämfört med år 2001

Alingsås kommun uppvisade ett försämrat resultat under 2002 jämfört med 2001. Resultat före extraordinära poster uppvisade 3 poäng 2002, en försämrning från 4 poäng 2001. Nyckeltalet nettokostnads- andelsutveckling har försämrats från 4 poäng 2001 till 3 poäng 2002 och nyckeltalet budgetfölsamhet har försämrats från 3 poäng 2001 till 2 poäng 2002. Kassalikviditeten har förbättrats från 2 poäng 2001 till 3 poäng 2002. Övriga nyckeltal är oförändrade.

Dessa nyckeltalsförändringar har inneburit att tre perspektiv i profilen har försämrats något och att ett har förbättrats något. Det perspektiv som har förstärkts något är riskförhållande som ökat med 0,25 poäng, till 2,25 poäng 2002. Perspektivet kortsiktig och långsiktig betalnings-

Den nuvarande profilen kom 2001/2002

Hur fungerar den finansiella profilen?

- Åtta finansiella nyckeltal
- Fyra perspektiv
- Normalfördelningskurvan Betyg 1–5

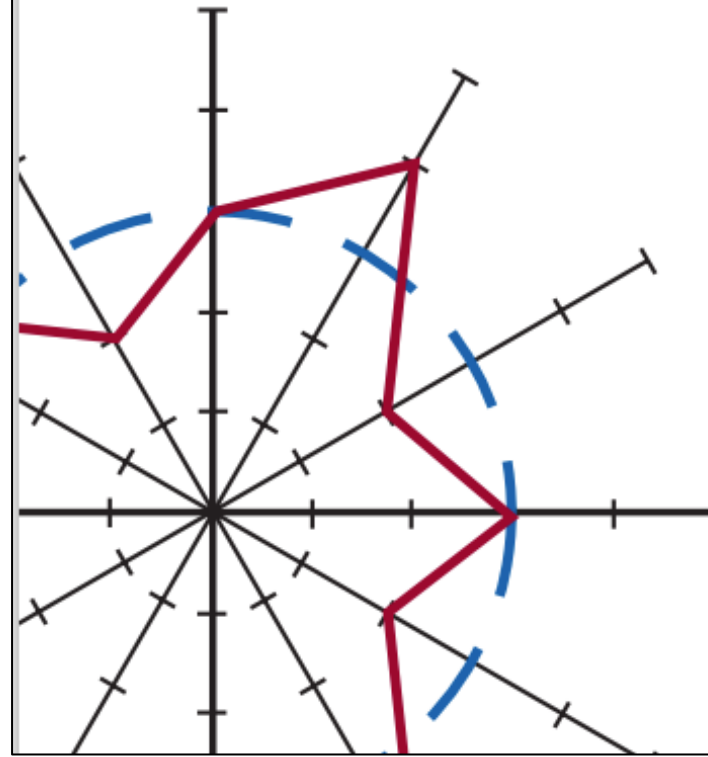
Obs! Profilen är relativ och ska inte förknippas med god ekonomisk hushållning.

Hur ser dagens rapport ut och
varför blev det som blev?

FINANSIELL PROFIL

KUNGÄLVS KOMMUN 2020–2022

En finansiell jämförelse av kommunerna
i Västra Götaland och Hallands län

KommunForskning
i Västsverige

En finansiell analys av länets kommuner genomförs utifrån viktiga finansiella nyckeltal

bland kommunerna i länet. Det skall man vara medveten om, när genomsnittet studeras i rapporten.

Det var Mölndals kommun som under perioden 2020–2022 uppvisade högst genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren med i genomsnitt 10,3% per år. Därefter följde Kungälv och Lidköping med 9,4%, som i sin tur följdes av Härryda, Kungälv, Skövde, Vara,

Resultat före extraordinära poster*

Percent	2020	2021	2022	Snitt 20-22	Förändr 20-22
Kungälv	8,9	7,6	11,7	8,7	4,8
Härryda	4,5	12,3	11,4	9,4	6,9
Mölndal	8,5	9,6	9,4	9,2	0,9
Göteborg	8,9	13,2	8,7	10,3	-0,2
Göteborg	3,1	7,6	8,3	6,4	5,2
Alingsås	4,9	5,5	7,4	5,9	2,5
Öckerö	3,7	4,7	6,8	5,1	3,1
Herrljunga	3,7	4,1	6,8	4,8	2,8
Tidaholm	2,0	4,0	4,5	4,2	4,5
Bollebygd	3,1	8,7	6,4	6,1	3,3
Mellerud	2,1	6,1	6,4	4,9	4,3
Gullspång	2,8	4,8	6,3	4,6	3,5
Svenljunga	5,1	4,1	6,3	5,2	1,2
Vara	5,9	7,7	6,3	6,6	0,4
Färgelanda	-2,2	0,7	6,2	1,6	8,4
Uddevalla	4,2	4,9	6,1	5,1	1,9
Lysekil	4,2	2,4	5,9	4,2	1,7
Göteborg	6,0	6,2	5,8	6,0	-0,2
Partille	2,6	9,5	5,8	6,0	3,2
Vänersborg	5,5	6,2	5,8	5,8	0,3
Falun	4,2	5,1	5,7	5,0	1,5
Varberg	3,8	9,7	5,8	6,4	1,8
Åre	6,0	5,6	5,4	5,7	-0,6
Orust	4,3	6,0	5,4	5,2	1,1
Tanum	3,3	7,2	5,4	5,3	2,1
Tjörn	4,4	7,6	5,2	5,7	0,8
Falkenberg	2,0	5,1	5,0	4,0	3,0
Strömstad	5,0	7,4	4,8	5,7	-0,2
Torsås	1,9	3,8	4,8	3,5	2,9
Borås	3,5	5,7	4,8	4,6	1,1
Malmstad	6,7	7,4	4,4	6,2	-2,3
Mark	2,1	4,2	4,4	3,8	2,3
Marstrand	2,2	4,9	4,3	3,8	2,1
Skövde	8,0	8,3	4,1	6,8	-3,9
Sotenäs	2,7	2,3	4,0	3,0	1,3
Hjo	1,8	3,8	3,9	3,2	2,1
Värmland	2,7	3,5	3,9	3,4	1,2
Umeå	3,7	6,2	3,9	4,6	0,2
Stenungsund	7,0	3,9	3,8	4,9	-3,2
Essunga	1,1	2,4	3,8	2,4	2,5
Gripsås	4,8	4,6	3,3	4,2	-1,5
Laholm	3,8	2,2	2,9	3,0	-0,9
Dals-Ed	3,4	3,7	2,8	3,3	-0,6
Bengtssåra	9,4	2,0	2,7	4,7	-6,7
Karlavagn	3,0	4,9	2,6	3,5	-0,4
Töreboda	2,1	4,2	2,6	3,0	0,5
Hylla	1,5	1,8	2,3	1,9	0,8
Lilla Edet	4,3	7,0	2,6	4,4	-2,3
Lerum	3,6	10,1	1,9	5,2	-1,7
Trollhättan	7,0	6,0	1,4	4,8	-6,0
Munkedal	3,6	4,2	1,2	3,0	-2,4
Ämål	1,1	2,6	0,7	1,5	-0,4
Tibro	4,2	12,0	-2,2	4,7	-6,4
Lidköping	8,5	24,7	-5,1	9,4	-13,6
Medel	4,1	6,1	4,7	5,0	0,6
Medel	4,1	6,1	4,7	5,0	0,6

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader.

Göteborg, Varberg, Halmstad, Bollebygd, Göteborg och Partille. Alla dessa kommuner redovisade ett genomsnittligt resultat per år som var högre än 6,0%, vilket är en resultatnivå som är mycket stark.

Den kommun som uppvisade lägst genomsnittligt resultat före extraordinära poster mellan 2020 och 2022 var Åmål med i genomsnitt 1,5% per år. Kommunerna Hytte och Färgelanda låg också under 2% i resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, vilket är ett för lågt genomsnittligt resultat över en längre tidsperiod. Speciellt med tanke på att det genomsnittliga resultatet i länet under perioden 2020 till 2022 var 5,0% per år.

67% av kommunerna i Västra Götaland och Halland redovisade en positiv utveckling av resultat före extraordinära poster mellan 2020 och 2022. Färgelanda, Kungälv, Göteborg, Kungälv och Tidaholm tillhörde de kommuner i länet som redovisade störst resultatförbättring mellan 2020 och 2022. Återigen bör poängteras att perioden störs i positiv riktning av jämförelsemässigt stora engångsposter, främst i form ökade statsbidrag och minskade kostnader på grund av Covid-19.

Hög investeringsvolym

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringsvolymen till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis kassalikviditet, soliditet och finansiella nettotillgångar.

Med "investering" avses årets anskaffning av kommunens immateriella och materiella anläggningstillgångar. De finansiella anläggningstillgångarna inkluderas ej i begreppet "investering" i denna rapport.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger för närvarande under en längre period, runt 12–14%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora. Detta gäller speciellt i mindre kommuner, där större investeringsobjekt kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götaland och Hallands län varierade under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länet ett genomsnitt på 12% per år under 2020 och 2022. Investeringsvolymen sjönk under 2021 tillfälligt till 10%. Det innebär en genomsnittlig investeringsvolym på nästan 12% per år under perioden.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2020 och 2022 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län innebär att länet ligger något högre än många andra län eller kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 9–12% per år. Generellt är det så att kommunerna kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym än snittet i riket.

Varje kommun analyseras under tre år både utifrån ”Över tiden analys” och profilernas ställning och förändring.

Avslutas med en kort kommenterar kring hur kommunen uppfyller ”god ekonomisk hushållning” ett finansiellt perspektiv.

Finansiella profiler för Kungälv kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Kungälv kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2020–2022 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Hallands län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länen.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen, som presenteras på de följande sidorna, är de finansiella profiler i form av polardiagram som redovisas nedan på denna sida. De innehåller åtta finansiella nyckeltal och fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De åtta nyckeltalen är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. En mer djuplodad förklaring av ”nyckeltal” och ”perspektiv” finns under avsnittet i denna rapport som förklarar den finansiella profilen.

Genom att ta fram finansiella profiler för Kungälv kommun för 2020–2022 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i länen under de tre granskade åren. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande. Vill du veta mer om den finansiella profilen, finns ett särskilt avsnitt i denna rapport som förklarar profilens konstruktion och uppbyggnad.

Inledningsvis i denna analys analyseras hur de åtta nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid både för Kungälv och snittet i länen. Därefter följer en kortfattad analys av hur de fyra perspektiven i profilen har

förändrats för kommunen mellan 2020 och 2022. Till sist ges en avslutande kommentar till Kungälv finansiella ställning och utveckling under de tre senaste åren.

Finansiella nyckeltal under 2020–2022

Resultat före extraordinära poster

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

För kommunerna i länen uppgick det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader till 4,1% under 2020. Under 2021 förbättrades det till 6,1%, för att under 2022 försvagas till 4,7%. Det innebär en stärkt resultatnivå med 0,6 procentenheter under perioden om åren 2020 och 2022 jämförs med varandra. Det

Innehåller både länsvisa profiler och riksprofiler

Finansiella profiler för Kungälv kommun...

...i förhållande till Västra Götaland och Hallands län

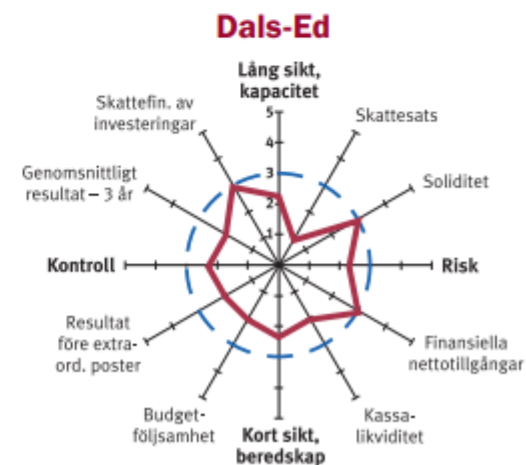
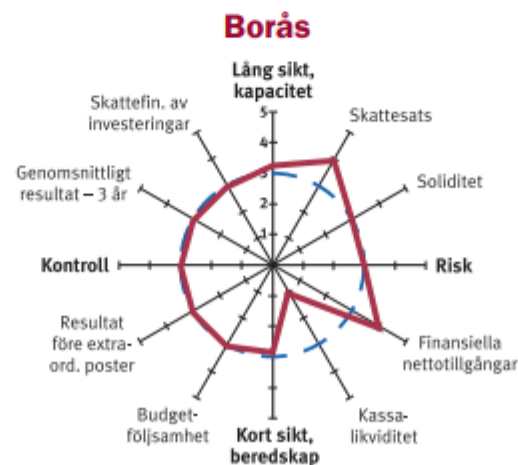
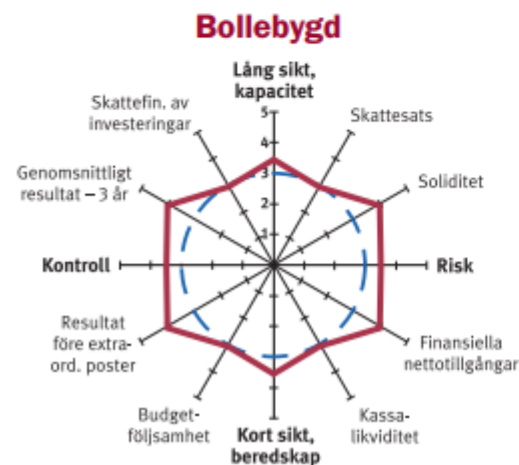
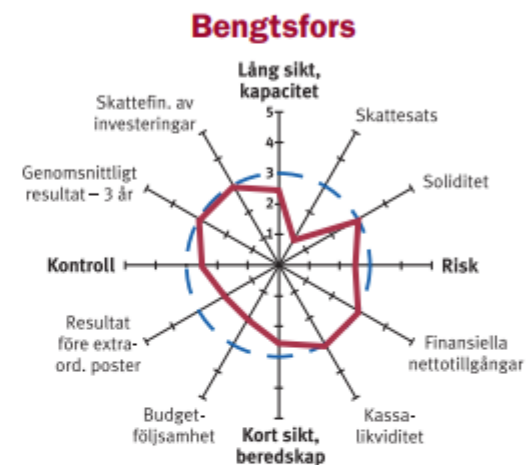
...i förhållande till riket

Alla kommuner profiler finns med
rapporten. I mindre län finns alla
tre år med.

siella profiler 2022

erna i Västra Götaland och Hallands län

Finns också kompletterande matriser som har utvecklats under de 20 åren.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2022

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2020–2022 och finansiell ställning i form av soliditet under 2022. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som var starkare än 30% under 2022)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som låg mellan 0 till 30% under 2022)	Svag finansiell ställning (En soliditet som var svagare än 0% under 2022)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)	Ale Bollebygd Essunga ↑ Götene Halmstad Herrljunga Härryda Karlsborg Kungsbacka Lidköping Mölnadal Laholm Mark Strömstad Skövde Sotenäs Tibro Tidaholm Tranemo ← Trollhättan Ulricehamn Vara Vänersborg ← Öckerö ←	Alingsås Bengtsfors Borås Dals-Ed ↑ Falkenberg Falköping Grästorps Göteborg Gullspång ↑ Hjo Kungälv Lerum Lysekil Mariestad Mellerud Munkedal Orust Partille → Skara Stenungsund Svenljunga Tanum Tjörn Töreboda ↑ Uddevalla Varberg Värgårda	Lilla Edet →
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)		Färgelanda ← ↑ Åmål	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022.)			

För fyra år sedan skapar jag en koncern analys, då efterfrågan ökar på att både analysera kommun och koncern.

Koncernanalys av Kungälv's kommunkoncern

Denna analys syftar till att kortfattat beskriva de finansiella förutsättningarna som finns för Kungälv's kommunkoncern i förhållande till övriga kommunkoncerner i Västra Götaland och Halland. Detta görs genom att fyra viktiga nyckeltal jämförs för kommun och koncern för Kungälv mot genomsnittet för kommuner och koncerner i länen. Dessa redovisas i tabellform och poängsätts i den finansiella profilen enligt den modell som tidigare har använts i rapporten.

Finansiella nyckeltal för kommun och koncern					
Nyckeltal (procent)	Nivå på måttet i Kungälv 2021	Snittet i länet 2021	Nivå på måttet i Kungälv 2022	Snittet i länet 2022	Differens mot länets snitt
Långsiktig kapacitet/Risk					
Soliditet* för kommun	23	27	27	29	-2
Soliditet* för koncern	27	23	31	26	5
Kortsiktig beredskap/Risk					
Kassalikviditet för kommun	112	131	82	133	-51
Kassalikviditet för koncern	86	97	60	99	-39
Kortsiktig beredskap/Kontroll					
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för kommun	12,3	6,0	11,4	4,7	6,7
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för koncern	12,6	6,6	11,2	5,2	6,0
Långsiktig kapacitet/Kontroll					
Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommun	249	137	93	116	-23
Intäktsfinsieringsgrad av investeringar i koncern	176	104	78	86	-8

* Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser
För definitioner se nästa sida.

Hur används den finansiella profilen i kommuner

- Modellen bidrar till att skapa en diskussion kring utvecklingen i den enskilda kommunen. *"Varför har vår kommun utvecklats annorlunda än ett antal övriga kommuner i länet?"*.
- Underlag för en kompletterande finansiell analys i årsredovisningen
- Hjälpmedel i boksluts-och budgetarbetet
- Föredras i kommunstyrelse och kommunfullmäktige för att ge ytterligare perspektiv på kommunens finansiella utveckling och ställning
- Diskussionsunderlag i ekonomichefsgrupper
- Publiceras på hemsidan och i massmedia för att ge ytterligare en dimension av kommunens finansiella situation

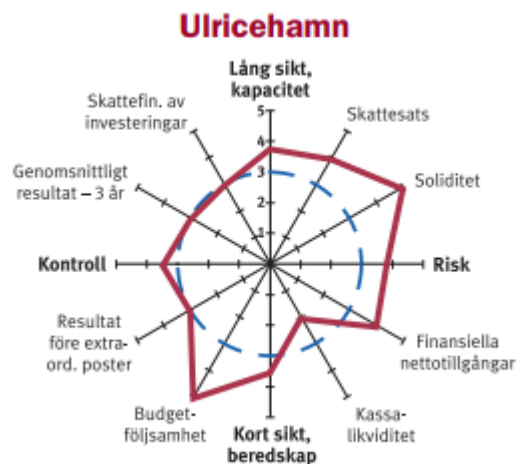
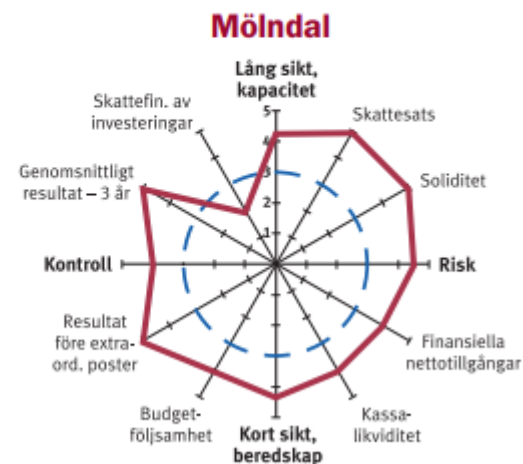
Några iakttagelser från den 25 åren

- Ingen kommun har under 25 år behållit samma profil.
- 80% av alla kommuner som höjer skatten har efter 3 år inte förbättrat sin ekonomi relativt snittet i gruppen.
- En försvagning av budgetutfallet leder i ett antal fall till resultatförbättring under kommande år
- En soliditetsförsämring leder i många fall till en ytterligare försvagning kommande år
- Låg soliditet och låg likviditet samverkar

Kommuner är institutionaliserade! De är ytterst få kommuner som gör en finansiell resa.....

Stabil stark ekonomi över tiden (kommunen)

Lite svagare ekonomi (kommunen)

